Energoslovník - Cenové výměry

8.4.2025 - | Energetický regulační úřad

ERÚ podle zákona o cenách (§ 2c) a energetického zákona (§ 17 odst. 6 písm. d) vydává každoročně:

Podle zákona o podporovaných zdrojích energie vydává ERÚ:

Cenový výměr, který se dotýká prakticky každého. Přesněji každého, kdo odebírá elektřinu ze sítí nízkého napětí, a to jsou především domácnosti a část podnikatelů.

Stanoví se v něm regulovaná složka ceny elektřiny podle jednotlivých sazeb (ty závisí na zařízeních, které spotřebitel využívá). Regulovaná složka ceny elektřiny se skládá z ceny za provoz nesíťové infrastruktury, ceny za systémové služby, složky ceny za podporované zdroje energie, a především z ceny zajišťování distribuce elektřiny. Zjednodušeně jde o cenu na zajištění „dopravy elektřiny“ k zákazníkům a řízení sítě.

Větší část ceny, kterou zákazník platí, je neregulovaná (tzv. silová elektřina) a odvíjí se od ceníků konkrétních dodavatelů. Její cenu ovlivňuje trh.

Cenový výměr stanoví regulovanou složku ceny elektřiny pro hladiny vysokého a velmi vysokého napětí, které jsou typické pro energeticky náročné firmy a podniky – průmysl. Odlišné ceny pro vyšší napěťové hladiny zohledňují především odlišný charakter sítí, který se vyznačuje nižšími ztrátami.

Celková regulovaná složka ceny na těchto vyšších napěťových hladinách je nižší, důvodem je zohlednění technických ztrát v soustavě a míra využití soustavy; elektřina musí do úrovně nízkého napětí „protéct“ ke spotřebiteli všemi úrovněmi elektrizační soustavy. U vyšších napěťových hladin tomu tak není.

Cenový výměr se týká každého, kdo ze soustavy odebírá plyn, ať už se jedná o malou domácnost, nebo velký podnik.

Princip je obdobný jako v případě elektřiny, stanoví se v něm výše regulované složky ceny za plyn pro příští rok, která je v menšině oproti neregulované neboli obchodní části ceny. Regulovaná cena je složena z poplatku za činnosti operátora trhu, ceny za služby distribuční soustavy a ceny služby za přepravu plynu.

Cenový výměr, který zajímá především provozovatele přepravní soustavy, jímž je NET4GAS, s.r.o., a zahraniční obchodníky. Stanovuje se v něm totiž, jaká je roční cena za rezervovanou pevnou přepravní kapacitu na hraničních bodech, respektive jakou částku si za ni NET4GAS může účtovat.

ERÚ jej vydává každoročně na přelomu května a června v souladu s nařízením Evropské komise, konkrétně s nařízením (EU) 2017/460 ze dne 16.03.2017, kterým se zavádí kodex sítě harmonizovaných struktur přepravních sazeb pro zemní plyn.

Povinně vykupující jsou obchodníci s elektřinou určení zákonem o podporovaných zdrojích energie nebo vybraní Ministerstvem průmyslu a obchodu, kteří vykupují elektřinu z obnovitelného zdroje na vymezeném území. V první části cenového výměru ERÚ stanoví ceny za jejich činnost, které následně účtují operátorovi trhu.

Ve druhé části výměru ERÚ stanovuje ceny spojené se zárukami původu, ty naopak účtuje operátor

trhu konkrétním subjektům, které požádaly o vydání záruky původu nebo její převod.

Cenovým výměrem pro podporované zdroje energie se každoročně stanovují výkupní ceny a zelené bonusy. Způsob, jakým se ceny stanovují nebo se meziročně mění, stanovuje zákon o podporovaných zdrojích energie.

Tento výměr tak zajímá především provozovatele výroben z obnovitelných zdrojů jako jsou například solární, větrné nebo vodní elektrárny, ale také provozovatele kogeneračních výroben z biomasy nebo i fosilních zdrojů, tj. kombinované výroby elektřiny a tepla.

Cenový výměr k cenám tepelné energie na rozdíl od ostatních cenových výměrů stanoví pravidla, podle kterých například cenu za vytápění a dodávku teplé vody kalkuluje sám dodavatel. Konkrétně definuje oprávněné náklady (palivo, odpisy, opravy, mzdy aj.), přiměřený zisk a jejich maximální výši a principy, jak cenu kalkulovat.

Zákazníkem v teplárenství je typicky společenství vlastníků jednotek (SVJ) či stavební bytové družstvo (SBD). Pravidla rozúčtování spotřeby mezi jednotlivé byty ERÚ nestanovuje, ta se řídí vyhláškou Ministerstva pro místní rozvoj.

Jelikož se jedná o věcné usměrňování cen, nikoliv jejich konkrétní stanovení, nemusí ERÚ cenový výměr vydávat každý rok.

Přehled všech vydaných cenových výměrů.

https://eru.gov.cz/energoslovnik-cenove-vymery